

ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ

(регламентирани в Правилника за дейността на СУ „Христо Ботев“)

Чл.21. (1) Формите на обучение в СУ „Христо Ботев“ са дневна и самостоятелна, които се провеждат съгласно утвърдени учебни планове.

(2) Обучението в дневна форма се организира в паралелки и групи.

(3) При необходимост (и в законоустановени случаи) може да се организира и индивидуална, дистанционна и комбинирана форма на обучение.

Чл.22. (1) В **индивидуална форма** може да се обучават:

1. ученици, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна или комбинирана форма за повече от 30 последователни учебни дни;

2. ученици, които по семейни причини желаят да завършат в други срокове обучението си за един или повече класове;

3. ученици с изявени дарби;

4. ученици със специални образователни потребности при условията на чл.107, ал.4 от ЗПУО (*т.е. „лице, което не може успешно да завърши един и същ клас повече от три учебни години“*);

5. учениците в случаите по чл.107, ал.2, т.1-4 от ЗПУО.

(1.ученик, ненавършил 16 години, чиято възраст надхвърля с повече от три години възрастта за съответния клас;

2.лице, навършило 16 години, което постъпва за първи път в училище;

3.лице, прекъснало обучението си за повече от три последователни учебни години;

4.лице, което не може успешно да завърши един и същ клас повече от три учебни години;)

(2) Индивидуалната форма включва индивидуални учебни часове и текущо оценяване или изпити за определяне на срочна или годишна оценка.

(3) Обучението се осъществява по индивидуален учебен план по чл.95 от ЗПУО.

(4) Индивидуалните учебни часове се провеждат в училището. В случаите по ал.1, т.1, когато ученикът не може да посещава училището, учебните часове се организират в домашни или болнични условия, а в случаите по ал.1, т.4 - в център за подкрепа за личностно развитие.

(5) За случаите по ал.1, т.1 се изготвя индивидуален учебен план, в съответствие на чл.21 от Наредба № 4 от 30.11.2015 г. за учебния план.

(6) Учениците, които следва да се обучават в индивидуална форма на обучение (*при условията на чл.111 от ЗПУО*), подават писмено заявление до директора.

(7) Директорът издава заповед при промяна на формата на обучение, при продължаване или отписване от формата на обучение.

(8) Директорът утвърждава учебни планове за индивидуална форма на обучение.

Чл.23. (1) В **самостоятелна форма** може да се обучават:

1. ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;

2. ученици в задължителна училищна възраст – по желание на ученика или родителя, се организира след решение на експертна комисия, създадена към регионалното управление на образованието по реда на чл.12 ал.2 от ЗПУО (*т.е. „Изборът за малолетните се извършва вместо тях и от тяхно име от*

техните родители, а за непълнолетните - от учениците със съгласието на техните родители“);

3. ученици с изявени дарби;
4. лица, навършили 16 години.

(2) Самостоятелната форма включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

(3) Ред за обучението в самостоятелна форма:

1. Подава се заявление до директора на училището за преминаване в самостоятелна форма на обучение като се описват причините за преминаване в самостоятелна форма на обучение и при необходимост медицински документ по ал.1, т.1.
2. Заявлението по т.1 се подава не по-късно от срока по чл.37, ал.4 от Наредба 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование (т.е. „и до 20 учебни дни преди изпитна сесия, определена в правилника за дейността на училището, с изключение на учениците в задължителна възраст“).
3. За учениците, ненавършили 16 години заявлението се подава от родителя/настойника.
4. За учениците, навършили 16 години заявлението се подава от ученика, заверено с име, фамилия и подпис на родителя.
5. Заповед на директора за наложено наказание по чл.199 ал.1 т.5 от ЗПУО, в случай, че е налично.
6. При първоначално преминаване в самостоятелна форма на обучение ученикът задължително предоставя актуална собствена снимка за документи за изготвяне на личен картон за самостоятелна форма на обучение.
7. За записване на ученика в самостоятелна форма на обучение директорът издава заповед.
8. Учениците, обучаващи се в самостоятелна форма на обучение, се подготвят самостоятелно и се явяват на изпити по всички предмети за съответния клас, съгласно училищния учебен план, по който се обучават.
9. При своята подготовка учениците имат право да посещават консултациите по различните учебни предмети, съгласно утвърдения график за консултациите в училището. За съответната сесия получава конспекти от учителите по съответните учебни предмети, ползват училищната библиотека.
10. При промяна на учебния план, по който са се обучавали, прекъсналите ученици задължително се явяват на приравнителни изпити за приравняване към новия действащ учебен план.
11. Учебната година започва на 15.09. и завършва на 14.09. следващата календарна година.
12. При записване всеки ученик получава задължително срещу подпис копие от настоящите правила, което се удостоверява в подаденото заявление.
13. За преминаване в следващ клас в срок до 10.09. всеки ученик, обучаващ се в самостоятелна форма на обучение е длъжен да подаде заявление, в което да заяви желанието си за обучаване в самостоятелна форма на обучение през следващата учебна година:
  - 13.1. Ако успешно е положил всички изпити по учебни предмети за съответния клас, подава заявление за записване в следващ клас.
  - 13.2. Ако не е положил успешно всички изпити по учебни предмети за съответния клас, подава заявление за записване в същия клас, като през

следващата учебна година полага изпити, само по учебни предмети, по които има оценка слаб 2 или не се е явил в регламентиранияте сесии.

14. Ученик, обучавал се в самостоятелна форма на обучение, който желае да промени формата си на обучение в началото на учебната година – до 10.09. подава заявление за промяна формата си на обучение.
15. Ученик, който не е подал заявление, че желае да продължи обучението си в съответната учебна година се счита за преустановил обучението си по собствено желание.
16. В срок до 13.09. директорът издава:
  - заповед за преминаване в самостоятелна форма на обучение за следващата учебна година на заявилите ученици или;
  - заповед за преминаване от самостоятелна в дневна форма на обучение, при заявено желание по т. 14 или;
  - заповед за преустановяване обучението по собствено желание, по реда на т.15.
17. Ученици, които се обучават в самостоятелна форма на обучение, при повтарянето на класа се явяват на изпити само по учебните предмети, по които са получили оценка слаб (2) или по които не са се явили на поправителните изпити

Чл.24. (1) Изпитите по учебните предмети от училищния учебен план се организират в сесии, чийто брой през учебната година се определя в правилника за дейността на училището.

(2) Редовните изпитни сесии за учениците в задължителна възраст се организират в края на всеки учебен срок.

(3) Графикът за изпитни сесии за лица, навършили 16 години, обучаващи се във форма, различна от дневната е:

1. Първа редовна сесия:

- м. февруари;

2. Втора редовна сесия:

- м. април – за XII клас;

- м. юни;

3. Поправителна сесия:

- м. юли – за XII клас;

- август – септември.

(4) Ученици, които се обучават във форма, различна от дневната при повтарянето на класа се явяват на изпити само по учебните предмети, по които са получили оценка слаб (2) или по които не са се явили на поправителните изпити.

Чл.25. (1) *Дистанционната форма* на обучение се осъществява чрез средствата на информационните и комуникационните технологии и включва дистанционни учебни часове, самоподготовка, текуща обратна връзка за резултатите от обучението и присъствени изпити за определяне на срочни или годишни оценки по учебните предмети и/или модули от училищния учебен план.

(2) Обучението в дистанционна форма може да е синхронно или несинхронно.

1. При синхронно обучение дистанционните учебни часове включват синхронен урок и синхронно взаимодействие на учителя с ученика.

2. При несинхронно обучение, когато дистанционните учебни часове включват наблюдение на урок, без взаимодействие с учителя и с останалите ученици.

(3) В случаите на синхронно или несинхронно обучение текущата обратна връзка за резултатите от обучението и текущото оценяване се осъществяват при синхронно взаимодействие на учителя с ученика от разстояние в електронна среда индивидуално или в група.

(4) Ред за обучение в дистанционна форма:

1. Подава се заявление до директора на училището за преминаване в дистанционна форма на обучение като се описват причините за преминаване в дистанционна форма на обучение.
2. За записване на ученика в дистанционна форма на обучение директорът издава заповед.

Чл.26. Обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС) се реализира:

(1) Когато поради извънредни обстоятелства присъственият образователен процес в училището е преустановен, както и в случаите по чл.105, ал.1, 3 и 5 от ЗПУО (Чл.105. (1) *Учебни дни може да се определят за неучебни или неучебни дни - за учебни, със заповед на министъра на образованието и науката;* (3) *В случай на извънредни или непредвидени обстоятелства или за деня на честване на празника на общината кметът на общината след уведомяване на началника на регионалното управление на образованието може да обявява до три учебни дни за неучебни в една учебна година за училища на територията на общината;* (5)*Неучебни са и дните, в които образователният процес в училището е временно преустановен по задължително предписание на компетентен орган, определен с нормативен акт*), с изключение на обявяването на ден за честване на празника на общината, след заповед на министъра на образованието и науката обучението на всички ученици се осъществява, доколкото и ако е възможно, от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии.

(2) Когато поради извънредни обстоятелства, както и в случаите по чл.105, ал.5 от ЗПУО (*Неучебни са и дните, в които образователният процес в училището е временно преустановен по задължително предписание на компетентен орган, определен с нормативен акт*), присъственият образователен процес в училището е преустановен само за една или повече определени паралелки, след заповед на директора на училището, обучението на учениците в нея се осъществява, доколкото и ако е възможно, от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии.

(3) По заявление на ученика, подадено при условията на чл.12, ал.2 от ЗПУО и след заповед на директора на училището, при наличие на необходимите технически и технологични условия, обучение от разстояние в електронна среда за не повече от 30 учебни дни може да се осъществява и за ученик, записан в дневна, вечерна, заочна, индивидуална или комбинирана форма на обучение, както и в дуална система на обучение, който по здравословни или други уважителни причини, удостоверени с документ, не може да посещава училище.

(4) При обявена извънредна епидемична обстановка, когато присъственият образователен процес в училището не е преустановен, при наличие на необходимите технически и технологични средства, обучението в дневна, индивидуална или комбинирана форма от разстояние в електронна среда може да се извършва за отделен ученик за повече от 30 учебни дни до края на извънредната епидемична обстановка:

1. ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в училище поставя в риск живота или здравето му;

2. ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в училище поставя в риск живота или здравето на лица, с които той живее на един адрес;

3. по избор на ученика или родителя при условията на чл.12, ал.2 от ЗПУО и след разрешение на началника на регионалното управление на образованието.

(5) Обучението от разстояние в електронна среда по ал.1, 2 и 3 се осъществява от училището, в което са записани учениците.

(6) Обучението от разстояние в електронна среда по ал.4 се осъществява от училището, в което е записан ученикът, а при невъзможност - от друго училище, което предлага такова обучение, или от училище по чл.38, ал.15. Конкретното училище, което ще извърши обучението, се определя от началника на регионалното управление на образованието.

(7) Ученикът самостоятелно си осигурява необходимите технически и технологични условия за участието в обучението от разстояние в електронна среда, а когато той е непълнолетен - те се осигуряват от родителите му.

Чл.27. (1) Обучението от разстояние в електронна среда включва дистанционни учебни часове, самоподготовка, текуща обратна връзка за резултатите от обучението и оценяване.

(2) Обучението по ал.1 се осъществява синхронно, а при невъзможност - несинхронно.

(3) При *синхронно обучение* от разстояние в електронна среда дистанционните учебни часове включват синхронен урок и синхронно взаимодействие на учителя с ученика.

(4) При *несинхронно обучение* от разстояние в електронна среда дистанционните учебни часове включват наблюдение на урок, без взаимодействие с учителя и с останалите ученици.

(5) В случаите по ал.3 и 4 текущата обратна връзка за резултатите от обучението и текущото оценяване се осъществяват при синхронно взаимодействие на учителя с ученика от разстояние в електронна среда индивидуално или в група.

Чл.28. (1) За обучение от разстояние в електронна среда в случаите по чл.40а, ал.3 и ал.4, т.1 и 2 от Наредба № 10/01.09.16 г. *(3) По заявление на ученика, подадено при условията на чл.12, ал.2 от ЗПУО и след заповед на директора на училището, при наличие на необходимите технически и технологични условия, обучение от разстояние в електронна среда за не повече от 30 учебни дни може да се осъществява и за ученик, записан в дневна, индивидуална или комбинирана форма на обучение, който по здравословни или други уважителни причини, удостоверени с документ, не може да посещава училище. Към заявлението се прилага декларация от родителите за осигурени условия за провеждане на обучението и медицински документ;* (4) При обявена извънредна епидемична обстановка, когато присъственият образователен процес в училището не е преустановен, при наличие на необходимите технически и технологични средства, обучението в дневна, индивидуална или комбинирана форма от разстояние в електронна среда може да се извършва за отделен ученик за повече от 30 учебни дни до края на извънредната епидемична обстановка: 1.ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в училище поставя в риск живота или здравето му; 2. ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в училище поставя в риск живота или здравето на лица, с които той живее на един адрес). Ученикът подава заявление до директора на училището. Към заявлението се прилага декларация от родителите за осигурени условия за провеждане на обучението и медицински документ.

(2) При възможност училището да осигури обучение от разстояние в електронна среда директорът информира родителя за това не по-късно от следващия

работен ден след подаване на заявлението или в същия срок изпраща документите на началника на РУО за проучване на възможностите друго училище да осигури обучението.

(3) Началникът на РУО информира родителя не по-късно от 3 работни дни от датата на подаване на заявлението относно възможността за осигуряване на обучението от друго училище.

(4) За включване на ученика в обучение от разстояние в електронна среда директорът на училището, в което е записан ученикът, издава заповед.

Чл.29. С подадените декларации родителят се задължава:

1. да осигури необходимите технически и технологични условия за пълноценно участие в обучението;

2. да поддържа редовна комуникация с училището, което организира обучението му от разстояние в електронна среда, и да се осведомява за участието, успеха и развитието на ученика;

3. да съдейства за спазването на правилата за провеждане на обучението в училището, което организира обучението му от разстояние в електронна среда;

4. да осигури редовното участие на ученика и своевременно да уведомява училището, което организира обучението му от разстояние в електронна среда, за отсъствие на ученика по уважителни причини;

5. да подпомага процеса на самоподготовка на ученика и да съдейства за изграждане на навици за самостоятелно учене.

Чл.30. (1) Обучението по чл.26, ал.3 и 4 (*т.е. за ученик, който по здравословни и други уважителни причини не може да посещава училище, и когато обучението в ЕСР се извършва само за отделен ученик*) се прекратява със заповед на директора:

1. по желание на ученика (*при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО*);

2. при повече от 5 учебни дни, в които ученикът е отсъствал без уважителни причини или не е бил ангажиран с процеса на обучение;

3. при неизпълнение на постите от родителя задължения с декларация.

(4) Обучението в ЕСР на ученици, които по здравословни и други уважителни причини не могат да посещават училище, извършвано само за отделен ученик се спира за периода на ОПЕС на паралелката, в която ученикът е записан, като за този период ученикът се обучава с паралелката си.

Чл.31. (1) Когато ученик по чл.40а, ал.4 от Наредба № 10/01.09.16 г. (*т.е. за отделен ученик за повече от 30 учебни дни до края на извънредната епидемична обстановка: 1.ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в у-ще поставя в риск живота или здравето му; 2.ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в у-ще поставя в риск живота или здравето на лица, с които той живее на един адрес; 3.по избор на ученика или родителя и след разрешение на началника на РУО*) се обучава от разстояние в електронна среда от училището, в което е записан, училището осъществява дистанционните учебни часове, текущата обратна връзка и оценяването по учебните предмети от раздел А и раздел Б на училищния учебен план, а при възможност - и по раздел В.

(2) В случаите на обучение на ученика от друго училище се процедурира съгласно чл.40з от Наредба № 10/01.09.2016 г.

Чл.32. (1) Ученици, които се обучават в дневна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна и комбинирана форма на обучение могат да променят формата на обучението си преди началото на учебната година.

(2) Промяната на формата на обучение се допуска и по време на учебната година, когато се преминава:

1. от дневна, вечерна, задочна и обучение чрез работа (дуална система на обучение) в индивидуална, самостоятелна, дистанционна или в комбинирана форма на обучение;

2. от вечерна и задочна в самостоятелна форма на обучение при разформироване на паралелка;

3. от дневна във вечерна форма на обучение;

4. от комбинирана в дневна форма на обучение;

5. от индивидуална към дневна, вечерна, комбинирана и дистанционна форма на обучение (за ученици, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна, вечерна или комбинирана форма за повече от 30 последователни учебни дни и за ученици с изявени дарби).

(3) За промяна на формата на обучение директорът издава заповед.

(4) Извън случаите по ал. 2 промяната на формата на обучение се разрешава от началника на регионалното управление на образованието по подадено заявление от родителя/настойника с изложени мотиви или по искане на директора на училището.